

ZASTUPNIK U EUROPSKOM PARLAMENTU DAVOR ŠKRLEC

Zeleni LIST

BROJ 42/ RUJAN 2018.

U ovom broju:

Komisija predlaže posljednje zajedničko pomicanje sata 31. ožujka 2019.

Europski parlament podržao europsku strategiju za plastiku u kružnom gospodarstvu

Ambiciozni ciljevi za automobile s niskim i nultim emisijama

Onečišćenje zraka: Zdravlje građana EU-a još uvijek nije dovoljno zaštićeno

Komisija preispituje provedbu propisa EU-a o otpadu u 14 država članica

**Europska građanska inicijativa:
KRAJ KAVEZNOM DOBU**

Vijesti iz Europskog parlamenta

SADRŽAJ:

3 Uvodna riječ

4 Komisija predlaže posljednje zajedničko pomicanje sata 31. ožujka 2019.

6 Europski parlament podržao europsku strategiju za plastiku u kružnom gospodarstvu

7 Ambiciozni ciljevi za automobile s niskim i nultim emisijama

8 Onečišćenje zraka: Zdravlje građana EU-a još uvijek nije dovoljno zaštićeno

10 Komisija preispituje provedbu propisa EU-a o otpadu te predlaže mjere kojima će 14 država članica ispuniti ciljeve recikliranja

12 Pobjeda sigurnosti hrane i okoliša: presuda Europskog suda o novim GMO-ima

14 Europska građanska inicijativa: KRAJ KAVEZNOM DOBU

16 Vijesti iz Europskog parlamenta

Izdavač

Ured zastupnika u Europskom parlamentu
Davora Škrleca
Ulica Klementa Crnčića 18, 10000 Zagreb
tel.: +385 1 233 85 67
ISSN 1849-6059

Impressum

Glavni urednik: Davor Škrlec
Izvršna urednica: Tanja Poša

Uredništvo: Matea Klarić, Mislav Mihaljević,
Riki Pahlić, Uroš-Valentino Saraja, Nataša Vistrička

Fotografija na naslovnici: © European Union 2018
- European Parliament

KONTAKTI UREDA

Ured u Bruxellesu:

Parlement européen
Bât. Altiero Spinelli
04E258
60, rue Wiertz / Wiertzstraat 60
B-1047 Bruxelles/Brussel
Tel.: +32(0)2 28 45828
Fax.: +32(0)2 28 49828
e-mail: davor.skrlec@europarl.europa.eu

Ured u Strasbourgu:

Parlement européen
Bât. Louise Weiss
T05115
1, avenue du Président Robert Schuman
CS 91024
F-67070 Strasbourg Cedex
Tel.: +33(0)3 88 1 75828
Fax.: +33(0)3 88 1 79828

Ured u Zagrebu:

Adresa: Ulica Klementa Crnčića 18, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 233 8567
Fax.: +385 (0)1 230 6112
E-mail: office-MEP@davor-skrlec.eu

Ured u Splitu:

E-mail: office-SPLIT@davor-skrlec.eu

Ured u Osijeku:

E-mail: office-OSIJEK@davor-skrlec.eu

www.davor-skrlec.eu

UVODNA RIJEČ

Drage čitateljice i čitatelji,

slijedom zahtjeva Europskog parlamenta, u ljeto 2018. Komisija je provela javno savjetovanje kao dio procjene postojećeg sustava računanja vremena u EU-u. Zaprimljeno je 4,6 milijuna odgovora, što je dosad najviše u javnim savjetovanjima koje je organizirala Komisija. Za ukidanje pomicanja sata izjasnilo se 84 % ispitanika. Prema prijedlogu Europske komisije, svaka država članica bi do travnja 2019. godine trebala odlučiti namjerava li trajno primjenjivati ljetno ili zimsko računanje vremena kako bi se olakšala tranzicija. Posljednje obvezno pomicanje sata na ljetno računanje vremena bilo bi u nedjelju, 31. ožujka 2019. Države članice koje se žele vratiti na zimsko računanje vremena mogle bi napraviti još jedno, posljednje polugodišnje pomicanje u nedjelju, 27. listopada 2019. Nakon tog datuma, polugodišnje promjene više ne bi bile moguće. Na plenarnoj sjednici 13. rujna u Strasbourgu usvojili smo izvješće Europskog parlamenta o europskoj strategiji za plastiku u kružnom gospodarstvu koju je Komi-

sija predstavila u siječnju ove godine. Do 2030. godine svu plastičnu ambalažu na tržištu EU-a potrebno je napraviti prikladnom za recikliranje, a potrošnja plastike za jednokratnu upotrebu mora se drastično smanjiti. Također se traži zabrana mikroplastike u kozmetici i sredstvima za čišćenje do 2020. godine. Kao član Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane pozdravljam donesenu strategiju kao korak prema gospodarenju plastikom na održiv način što pridonosi prijelazu EU-a na kružno gospodarstvo.

Vaš zastupnik u Europskom parlamentu,

Davor Škrlec

Komisija predlaže posljednje zajedničko pomicanje sata 31. ožujka 2019.

Europska komisija objavila je prijedlog za ukidanje polugodišnjeg pomicanja sata u Europskoj uniji u 2019. godini, dajući državama članicama slobodu da odluče žele li zadržati ljetno ili zimsko računanje vremena.

Komisija je slijedom zahtjeva Europskog parlamenta, a kao dio procjene postojećeg sustava računanja vremena, u ljeto 2018. provela javno savjetovanje. Zaprimito je 4,6 milijuna odgovora, što je do sada najviše u javnim savjetovanjima koje je organizirala Europska komisija. Za ukidanje pomicanja sata izjasnilo se 84 % ispitanika.

Zastupnik Davor Škrlec, kao član radne skupine Europskog parlamenta koji se zalagao za ukidanje polugodišnjeg pomicanja sata u EU-u, pozdravlja brz odgovor Komisije na želje građana koji su se velikom većinom u provedenoj anketi izjasnili za ukidanje pomicanja kazaljki na satu.

“Prema prijedlogu Europske komisije, svaka država članica bi do travnja 2019. godine trebala odlučiti namjerava li trajno primjenjivati ljetno ili zimsko računanje vremena kako bi se olakšala tranzicija. Posljednje obvezno pomicanje sata na ljetno računanje vremena bilo bi u nedjelju, 31. ožujka 2019. Države članice koje se žele vratiti na zimsko računanje vremena mogle bi napraviti još jedno, posljednje polugodišnje pomicanje u nedjelju, 27. listopada 2019. Nakon tog datuma, polugodišnje promjene više ne bi bile moguće.

Komisija predlaže ukidanje polugodišnjeg pomicanja sata za cijelu Europsku uniju, postavlja jasan i kratak vremenski okvir

kako bi promjene stupile na snagu te potiče konzultacije na nacionalnoj i europskoj razini kako bi se osigurao koordinirani pristup među državama članicama. Zakonodavni prijedlog nastoji osigurati da se sve izmjene dogode na koordinirani način između susjednih država članica kako bi se zaštitilo pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta i izbjegla fragmentacija. Kako bi prijedlog Komisije stupio na snagu na vrijeme, Europski parlament i Vijeće Europske unije trebaju ga usvojiti najkasnije do ožujka 2019. godine.”

Predlaže li Komisija trajno ljetno ili trajno zimsko računanje vremena u cijeloj Europskoj uniji?

Ne. Bit je Komisijina prijedloga da se na koordiniran način ukine redovito pomicanje sata dvaput godišnje. Odluka o tome hoće li primjenjivati trajno ljetno ili trajno zimsko računanje vremena na svakoj je pojedinačnoj državi članici. Poželjno je da države članice surađuju u odlučivanju o standardnom vremenu koje će svaka od njih primjenjivati od 2019.

Ako neka država članica želi i dalje pomicati sat, zašto ne bi smjela primjenjivati tu praksu?

Komisija predlaže ukidanje pomicanja sata za cijelu Europsku uniju. Drugim riječima, države članice neće zadržati nacionalne režime promjene pomicanja sata kako bi se zaštitilo ispravno funkcioniranje unutarnjeg tržišta i izbjegli poremećaji zbog neusklađenih mjera država članica. Ti potencijalni poremećaji mogu se, među ostalim, pojaviti u obliku problema s utvrđivanjem voznih redova usluga prijevoza i funkcioniranjem informacijskih i komunikacijskih sustava, povećanja troškova prekogranične trgovine ili niže produktivnosti u području roba i usluga. Stoga je nužan trajno usklađeni režim u kojem će sve države članice ukinuti pomicanje sata.

Koje su prednosti ukidanja postojećih praksi za pomicanje sata?

Građani više neće morati prilagođavati svoje satove. Te promjene često izazivaju

dvojbe i nedoumice jer nije očito kad i kako se satovi trebaju pomaknuti. Sudionici u javnom savjetovanju također su kao razloge za ukidanje ove prakse istaknuli negativne učinke na zdravlje, povećan broj prometnih nesreća i nepostojeće energetske uštede. Kad se postojeći režim ukine, ni ljudsko se tijelo više neće morati prilagođavati na promjene u računanju vremena.

Poduzeća će imati koristi jer se neće morati prilagođavati pomicanjima sata. Nova praksa olakšat će planiranje u sektorima energetike i prometa, na primjer kad je riječ o noćnim vlakovima, i pojednostavniti primjene koje se temelje na točnom vremenu. Iako je ušteda energije bila jedan od glavnih argumenata za trenutačnu praksu, istraživanja ukazuju na ograničenost ukupne uštede energije koja se ostvaruje pomicanjem sata.

Koje će se vremenske zone primjenjivati u EU-u?

U EU-u se trenutačno primjenjuju tri zone standardnog vremena: zapadnoeuropsko vrijeme (Irska, Portugal, Ujedinjena Kraljevina), srednjoeuropsko vrijeme (17 država članica) i istočnoeuropsko vrijeme (Bugarska, Cipar, Estonija, Finska, Grčka, Latvija, Litva i Rumunjska). Države članice koje odluče zadržati trajno ljetno računanje vremena automatski će se prebaciti u sljedeću vremensku zonu (standardno vrijeme + 1 sat). Države članice moći će prilagođavati svoje standardno vri-

jeme ako to nije povezano s redovitim promjenama računanja vremena kao što je trenutačna praksa pomicanja sata. U prijedlogu je predviđeno da se Komisiju obavijesti o promjenama vremenske zone šest mjeseci prije svake promjene, čime će se omogućiti da se na vrijeme prilagode svi sustavi koji se temelje na točnom vremenu.

O čemu se vodilo javno savjetovanje?

Sudionici su zamoljeni da podijele svoja iskustva s pomicanjem sata, da kažu što bi radije – zadržali postojeći sustav ili ukinuli sustav u cijelom EU-u – i da odgovore bi li u slučaju da se ukine pomicanje sata radije zadržali zimsko ili ljetno računanje vremena. Europski građani i dionici mogli su iskazati svoja stajališta ispunjavanjem ovog internetskog upitnika (dostupnog na svim službenim jezicima EU-a) od 4. srpnja do 16. kolovoza.

Mogu li proučiti konačne rezultate savjetovanja?

Putem internetskog javnog savjetovanja dobiveno je 4,6 milijuna odgovora iz 28 država članica, što je najveći broj odgovora ikad primljen u svim dosadašnjim javnim savjetovanjima Komisije. 84 % ispitanika smatra da treba ukinuti pomicanje sata. Izrađeno je i na sve službene jezike EU-a prevedeno sažeto izvješće u kojem se može naći više detalja. To je izvješće dostupno [ovdje](#).

Europski parlament podržao europsku strategiju za plastiku u kružnom gospodarstvu

Na plenarnoj sjednici 13. rujna u Strasbourgu zastupnici su usvojili izvješće Europskog parlamenta o europskoj strategiji za plastiku u kružnom gospodarstvu koju je Komisija predstavila u siječnju ove godine. Do 2030. godine svu plastičnu ambalažu na tržištu EU-a potrebno je napraviti prikladnom za recikliranje, a potrošnja plastike za jednokratnu upotrebu mora se drastično smanjiti.

Također se traži zabrana mikroplastike u kozmetici i sredstvima za čišćenje do 2020. godine. Osim toga, zastupnici pozivaju na potpunu zabranu oxo-razgradive plastike do 2020. jer se ta vrsta plastike biološki ne razgrađuje ispravno, nije kompostabilna, negativno utječe na recikliranje konvencionalne plastike te ne donosi dokazanu korist za okoliš.

Kao član Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane zastupnik Davor Škrlec pozdravlja donesenu strategiju kao korak prema gospodarenju plastikom na održiv način što pridonosi prijelazu EU-a na kružno gospodarstvo.

“Ključni ciljevi strategije su smanjiti količinu plastičnog otpada, učiniti recikliranje profitabilnijim za poslovanje, zaustaviti onečišćenje mora te poticati ulaganja i inovacije. Plastika ima široku upotrebu u našem svakodnevnom životu zbog svoje niske cijene i širokog raspona praktičnih primjena. Međutim, plastika, a posebno plastika za jednokratnu upotrebu, često je proizvedena, iskorištena i odbačena na način koji ne iskorištava ekonomske prednosti kruž-

nog pristupa i kao takva postaje štetna za okoliš. Utjecaj plastike uzrokuje sve veću zabrinutost javnosti i postoji hitna potreba za rješavanjem tih problema. Potrebno je promijeniti način oblikovanja, proizvodnje, korištenja i recikliranja plastičnih proizvoda.”

Vrijeme je za prestanak recikliranja toksičnog otpada

Zastupnici su danas također pozvali Komisiju da predloži pravila protiv recikliranja toksičnih tvari usvojivši rezoluciju o mogućnostima za poboljšanje

povezanosti zakonodavstva o kemikalijama, proizvodima i otpadu.

“Sve kemikalije koje se nalaze unutar Uredbe REACH moraju bit isključene iz recikliranja. Toksični otpad ne smije se ponovno koristiti pod krinkom recikliranja. Opasno je za zdravlje i okoliš ako se otrovni materijali nađu u ponovnoj uporabi, stoga se oznake za recikliranje ne smiju zloupotrijebiti u korist produljenja životnog vijeka takvog otpada. Toksične tvari potrebno je staviti na crnu listu.”

Ambiciozni ciljevi za automobile s niskim i nultim emisijama

Zastupnici Europskog parlamenta podržali su povećanje ciljeva vezanih za emisije CO₂ koje emitiraju automobili unatoč otporu automobilske industrije.

Zastupnici u Europskom parlamentu traže jasne i ambiciozne ciljeve za čišće automobile, što je potvrdio Odbor za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane (ENVI) koji je 10. rujna glasovao o prijedlogu Europske komisije za europsku regulaciju emisija CO₂ za automobile i laka gospodarska vozila. Većina zastupnika Odbora ENVI pristala je smanjiti emisije CO₂ za 20% do 2025. i za 45% do 2030. godine, dok je Europska komisija predložila 30% do 2030. godine.

Zastupnik Zelenih/ESS-a i član Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane, Davor Škrlec, poručuje:

“Ovo je dobra vijest da je Odbor ojačao prijedlog Komisije unatoč ogromnim lobističkim naporima i glasovima konzervativaca koji su bili protiv. Želimo ambicioznije ciljeve kako bismo postigli ciljeve Pariškog sporazuma o klimi te povećali promet s nultom emisijom na našim cestama. Poticaji i nadoplate za proizvođače konvencionalnih automobila i električnih automobila potrebni su kako bi se automobilska industrija potaknula prema elektrifikaciji.”

Očekuje se kako će zastupnici u Europskom parlamentu glasovati o ovom pitanju u ple-

narnom tjednu od 1. do 4. listopada, nakon čega će započeti pregovori s Vijećem EU-a i Europskom komisijom (tzv. “trijalog”).

Iako su se zastupnici dogovorili da će povećati standarde emisija ugljikovog dioksida za automobile i kombije u borbi koja doprinosi naporima smanjenja emisija stakleničkih plinova, automobilska industrija upozorila je kako bi povećanje ciljeva značilo gubitak radnih mjesta, budući da će tvrtke prebaciti proizvodnju s motora s unutarnjim izgaranjem na električna vozila.

Zastupnici su dogovorili više ciljeve za udio vozila s niskim i nultim emisijama u prodaji novih automobila. Automobilska industrija bi trebala zadovoljiti 20% udjela čistijih vozila do 2025. godine i 40% do 2030.

godine. Komisija je predložila 15% i 30% za navedene godine. Odbor ENVI odobrio je odredbu kojom će proizvođači automobila koji propuste ispuniti ove ciljeve biti kažnjeni, dok će oni koji prelaze ciljeve u prodaji vozila s niskim i nultim emisijama biti nagrađeni “kreditima ugljika”. Komisija je predložila poticajni program.

Novi obvezujući standardi dio su napora EU-a u ispunjavanju svojih ciljeva od 2030. godine da smanji emisije stakleničkih plinova za najmanje 40% u odnosu na razinu iz 1990. godine.

Također, zastupnici su glasali za uvođenje provjere jesu li automobili u skladu s ograničenjima CO₂, uključujući uvođenje testova od 2023. godine kako bi se spriječilo varanje na emisijama od strane proizvođača automobila.

Onečišćenje zraka: Zdravlje građana EU-a još uvijek nije dovoljno zaštićeno

“Mjerama EU-a za zaštitu ljudskog zdravlja od onečišćenja zraka nije ostvaren očekivani učinak”, stoji u novom izvješću Europskog revizorskog suda. Onečišćenje zraka svake godine u EU-u prouzroči oko 400 000 slučajeva preuranjene smrti i vanjske troškove povezane sa zdravljem u visini od više stotina milijardi eura. Međutim, još nisu uspostavljene odgovarajuće mjere u cijeloj Uniji kojima bi se smanjili ti veliki ljudski i gospodarski troškovi. Revizori također napominju da su lebdeće čestice, dušikov dioksid i prizemni ozon onečišćujuće tvari u zraku odgovorne za većinu slučajeva preuranjene smrti te da su stanovnici gradskih područja posebno izložena skupina.

Direktiva o kvaliteti zraka iz 2008. godine temelj je politike EU-a za čisti zrak jer se njome utvrđuju norme kvalitete zraka za koncentracije onečišćujućih tvari u zraku. Revizori su procijenili način na koji je Direktiva osmišljena, jesu li je države članice provodile na djelotvoran način kao i način na koji je Komisija pratila i jamčila njezinu provedbu mjerama izvršenja. Nadalje, procijenili su pridaje li se u drugim politikama EU-a odgovarajuća pozornost kvaliteti zraka i pruža li joj se odgovarajuća potpora financijskim sredstvima EU-a te je li jav-

nost dobro obaviještena o pitanjima u vezi s kvalitetom zraka.

“Onečišćenje zraka najveći je ekološki rizik za zdravlje u Europskoj uniji”, izjavio je Janusz Wojciechowski, član Europskog revizorskog suda zadužen za ovo izvješće. “U posljednjih nekoliko desetljeća politikama EU-a doprinijelo se smanjenjima emisija, no kvaliteta zraka nije se poboljšala jednakim tempom te i dalje postoje snažni učinci na javno zdravlje.” Norme kvalitete zraka EU-a utvrđene su prije gotovo dvadeset godina i revizori su

zaključili da su neke od njih mnogo slabije od smjernica Svjetske zdravstvene organizacije i onoga na što upućuju najnoviji znanstveni dokazi. „Iako se bilježi pad emisija onečišćujućih tvari u zraku, većina država članica i dalje se ne pridržava normi kvalitete zraka EU-a i ne poduzima dovoljno djelotvornih mjera za poboljšanje kvalitete zraka”, tvrde revizori.

Također postoji rizik od nedovoljnog prepoznavanja problema onečišćenja zraka jer se onečišćenje možda ne mjeri na pravim mjestima. Planovima

za kvalitetu zraka, koji predstavljaju jedan od ključnih zahtjeva iz Direktive o kvaliteti zraka, često se ne ostvaruju očekivani rezultati.

Postoje ograničenja u praćenju koje Europska komisija provodi nad uspješnošću država članica u ostvarivanju ciljeva povezanih s kvalitetom zraka. Postupcima izvršenja koje provodi dosad se nije zajamčilo da države članice poštuju granične vrijednosti kvalitete zraka utvrđene Direktivom.

“Unatoč tome što Komisija poduzima pravne mjere protiv mnogih država članica i postiže povoljne presude, države članice i dalje često krše granične vrijednosti kvalitete zraka”, ističu revizori. Revizori napominju da se izdvajanjem financijskih sredstava EU-a za kvalitetu zraka može pružiti

korisna potpora, ali da financirani projekti nisu uvijek dovoljno dobro usmjereni. Revizori su tijekom svojih posjeta državama članicama uočili i neke dobre projekte, osobito među onima koji se financiraju iz programa EU-a LIFE.

“Onečišćenje zraka jedno je od gorućih pitanja javnog zdravlja, a osviještenost i obavješćivanje javnosti ima jednu od ključnih uloga u njegovu rješavanju”, ističu revizori. U posljednje vrijeme građani se sve više uključuju u pitanja povezana s kvalitetom zraka i pokreću postupke pred nacionalnim sudovima, koji su u nekoliko država članica presudili u korist njihova prava na čisti zrak. Međutim, revizori su utvrdili da je pristup građana pravosuđu manje izričito zaštićen Direktivom o kvaliteti zraka nego nekim drugim direktiva-

ma u području zaštite okoliša. „Informacije o kvaliteti zraka koje se građanima stavljaju na raspolaganje katkad su bile nejasne”, napominju.

Kako bi se poboljšala kvaliteta zraka u EU-u, revizori preporučuju sljedeće:

- Europska komisija treba poduzeti djelotvornije mjere
- Direktivu o kvaliteti zraka treba ažurirati
- politici za kvalitetu zraka treba dati prednost i uključiti je u druge politike EU-a
- treba poboljšati razinu osviještenosti i obavješćivanje javnosti

Tematsko izvješće br. 23/2018.: Onečišćenje zraka: naše zdravlje još uvijek nije dovoljno zaštićeno

Izvor: Europski revizorski sud

Proizvođači automobila pod istragom zbog mogućeg tajnog dogovaranja radi izbjegavanja tržišnog natjecanja

Europska komisija objavila je 21. rujna kako pokreće službenu istragu kako bi procijenila jesu li BMW, Daimler i VW (Volkswagen, Audi, Porsche) u tajnom dosluhu zajedničkog kršenja EU pravila o antitrustu kako bi izbjegli tržišno natjecanje na zajedničkom tržištu po pitanju razvoja tehnologija za čišćenje emisija benzinskih i dizelskih osobnih automobila. “Kompanije koje stoje iza afere Dieseldgate, BMW, Daimler i VW još jednom su se našle pod sumnjom da se koriste prljavim trikovima za promicanje ‘smrtonosnih’ au-

tomobila kako bi ostvarili ogromne profite. Svake godine onečišćenje zraka uzrokuje više od 400 000 preuranjenih smrti u Europskoj uniji, a ove kompanije moraju biti istražene iz tog razloga. Ako ne promijene svoje ponašanje i od-

maknu se od prljavog dizela nakon masivnih javnih prosvjeda i znanstvenih dokaza, tada bi Komisija trebala udariti njih gdje ih najviše boli – po džepovima.”, navodi se u priopćenju Kluba zastupnika Zelenih/ESS-a.

Komisija preispituje provedbu propisa EU-a o otpadu te predlaže mjere kojima će 14 država članica ispuniti ciljeve recikliranja

Europska komisija objavila je najnoviji prikaz o tome koliko se dobro propisi EU-a o otpadu primjenjuju diljem Europe, istovremeno predstavljajući izazove i mjere za bolje rezultate. Unatoč kontinuiranom napretku u državama članicama i ukupnom dobrom učinku na razini EU-a, postoje ozbiljni nedostaci koje treba brzo riješiti ako Europa želi očuvati okoliš i ekonomske prednosti kružne ekonomije. 14 europskih zemalja koje zaostaju u razvitku dobile su "žuti karton" u obliku izvješća koja uključuju moguće radnje za poboljšanje upravljanja otpadom.

[Izvješće](#) daje pregled napretka i izazova implementacije za nekoliko vrsta otpada, uključujući komunalni otpad, građevinski i ruševni otpad, opasni otpad, staru električnu i elektroničku opremu i ambalažni otpad te predlaže područja za poboljšanje svakog od njih.

Za komunalni otpad utvrđeno je da je 14 država članica izloženo riziku od neispunjavanja cilja od 50% recikliranja do 2020. godine: Bugarska, Hrvatska, Cipar, Estonija, Finska, Grčka, Mađarska, Latvija, Malta, Poljska, Portugal, Rumunjska, Slovačka i Španjolska. Za te zemlje Komisija donosi nacрте za djelovanje kako bi se osigurala usklađenost s EU zakonodavstvom o otpadu. Te aktivnosti uključuju učinkovitije odvojeno prikupljanje kako bi se osigurala visoka kvaliteta recikliranja, učinkovite sheme za produženu odgovornost proizvođača, ekonomske instrumente kao što su oporezivanje odlaganja i spaljivanja otpada, te poboljšanje kvalitete prikuplje-

nih podataka o gospodarenju otpadom. Pravne obveze o upravljanju komunalnim otpadom utvrđene su [Direktivom o otpadu](#).

One uključuju ciljeve do 2020. godine za povećanje pripreme za ponovnu uporabu/recikliranje na najmanje 50% mase proizvedenog komunalnog otpada. Direktiva je nedavno revidirana kako bi se uključili novi i ambiciozniji ciljevi: 55% postići do 2025. godine, 60% do 2030. godine i 65% do 2035. godine. Revidirana Direktiva o ambalaži i ambalažnom otpadu uvodi novi

cilj za recikliranje plastičnih pakiranja od 55% do 2030. godine.

Kao dodatak ovom izvješću, Komisija će posjetiti države članice koje imaju rizik od neispunjavanja ciljeva komunalnog otpada do 2020. godine, kako bi razgovarali o mogućnostima i izazovima kružne ekonomije s nacionalnim, regionalnim i lokalnim vlastima te relevantnim dionicima, uključujući tvrtke. Komisija će nastaviti pružati potporu državama članicama u njihovim provedbenim naporima, uključujući tehničku pomoć

(npr. putem [Pregleda aktivnosti u području okoliša](#) i razmjene najboljih praksi) i strukturne fondove. Nacionalna tijela trebaju intenzivirati procese potrebne za reforme politika i raditi na povećanju implementacije na terenu.

Pozadina

Izvešće se temelji na nacionalnim podacima o provedbi propisa EU-a o otpadu između 2013. i 2015. godine, te na studijama o komunalnom otpadu, građevinskom i ruševnom otpadu, opasnom otpadu i otpadnoj električnoj i elektroničkoj opremi. Izvešća ranog upozorenja imaju za cilj pomoći državama članicama koje su pod rizikom od neuspjeha u povećanju pripreme za ponovnu uporabu/recikliranje od najmanje 50% mase proizvedenog komunalnog otpada. Oni se temelje na dosadašnjoj potpori koju pruža Komisija kako bi se zemlje članice pridržavale prava EU-a na području upravljanja komunalnim otpadom, a rezultat su opsežnih konzultacija s odgovarajućim nacionalnim tijelima zaduženim za gospodarenje otpadom. Europljani su u 2016. godini prosječno generirali 480 kg komunalnog otpada po osobi, od čega je 46% reciklirano ili kompostirano, dok je četvrtina odložena na odlagališta. Komunalni otpad

predstavlja otprilike 10% ukupnog otpada proizvedenog u EU, ali je jedan od najsloženijih za upravljanje zbog svoje raznolike kompozicije, velike količine proizvođača i fragmentacije odgovornosti. Poseban je izazov recikliranje plastike, s time da se samo 40% plastične ambalaže recikliralo 2015. godine. Odlaganje je najmanje poželjna opcija za obradu otpada. Dok broj odlagališta komunalnog otpada u EU stalno opada (pao je za 18% u razdoblju 2013.-2016.), prosječna stopa odlaganja komunalnog otpada u EU je u 2016. godini još uvijek stajala na 24%. Velike razlike diljem EU-a i dalje postoje: 2016. godine 10 država članica još uvijek odlaže više od 50% komunalnog otpada, dok je pet takvih prijavljenih slučajeva sa stopom iznad 70%.

IZVJEŠĆE O RANOM UPOZORAVANJU ZA HRVATSKU

2016. godine stopa recikliranja (uključujući kompostiranje) prijavljena Eurostatu je iznosila 21%. Stopa odlaganja komunalnog otpada iznosila je 77%, te je među najvišima u EU. Na temelju analize postojećih i strogo planiranih politika u području upravljanja otpadom, Hrvatska pokazuje potencijalnu nemogućnost ispunjavanja cijeva za 2020. godinu za pripremu 50% komunalnog

otpada za ponovnu upotrebu i recikliranje. Procjena koja podupire izvješće u obliku ranog upozorenja zaključuje da: odvojeno prikupljanje za recikliranje, uključujući i bio otpad, ne provodi se još učinkovito; ekonomski poticaju za građane i općine se tek trebaju provesti; proširena odgovornost proizvođača u Hrvatskoj ne pokriva u potpunosti troškove odvojenog prikupljanja; potrebno je više ulaganja u projekte pri vrhu hijerarhije otpada, dakle koji predstavljaju više od tretiranja preostalog otpada.

Pregled mogućih aktivnosti za poboljšanje učinka:

- ⇒ Izveštavanje o podacima
- ⇒ Proširena odgovornost proizvođača (EPR)
- ⇒ Odvojeno prikupljanje (odvajanje otpada na kućnom pragu te širenje takve prakse cijelom državom)
- ⇒ Uredbe i poticaji za lokalne vlasti
- ⇒ PAYT model (Pay-As-You-Throw, "plati koliko baciš")
- ⇒ Podizanje svijesti
- ⇒ Tehnička podrška općinama
- ⇒ Korištenje EU fondova

Pobjeda sigurnosti hrane i okoliša: presuda Europskog suda o novim GMO-ima

Europski sud (ECJ) presudio je da su organizmi dobiveni mutagenезom, inače poznati pod nazivom "nove tehnike uzgoja" biotehnološke industrije, zapravo genetski modificirani organizmi (GMO) i podliježu Direktivi o GMO-ima iz 2001. godine i svim njenim obvezama. Unatoč snažnom lobiranju industrije koja traži načine za zaobilazanje GMO direktive, odluka Suda je pobjeda za europsku sigurnost hrane i okoliš.

"Ova odluka je pobjeda za sigurnost hrane i okoliš. Samo zato što industrija ima nove načine za modificiranje organizama, ne znači da bi ove tehnike trebale biti izuzete od postojećih standarda EU-a o GMO-ima. Nedavne znanstvene studije pokazuju da ove nove tehnike možda neće biti tako precizne kao što industrija tvrdi da jesu, zbog toga je neophodno da oni idu pod iste zahtjeve za označavanjem i procjenama utjecaja kao i postojeći GMO-i. Ovi novi patentirani organizmi mogu imati neželjene učinke, kao i potencijal da povećaju našu ovisnost o agrokemijskoj industriji, pa stoga Europska agencija za sigurnost hrane (EFSA) mora strogo nadgledati sve rizike za zdravlje ljudi, životinja i okoliša." – komentirao je zastupnik Zelenih/ESS-a i član Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane Europskog parlamenta Davor Škrlec..

Jasna pobjeda za načelo opreza

Europski sud objavio je 25. srpnja dugo očekivano rješenje o pravnom statutu moderne mutagenезe, uključujući neke od tehnika poznatih kao "nove tehnike uzgoja". Ova odluka potvrđuje ono što civilno društvo i Zeleni/ESS tvrde od početka: to nisu "tehnike uzgoja", već GMO. Nove tehnike, kaže Sud, predstavljaju rizike koji bi "mogli biti slični onima koji proizlaze iz proizvodnje i

puštanja GMO-a kroz transgenezu" i trebali bi biti u potpunosti podvrgnuti mjerama opreza koje je odredila Europska unija. Sud dodaje da bi samo tehnike "s dugom poviješću sigurne upotrebe" bile izuzete od procjene rizika, sljedivosti i označavanja. Ova odluka je jasno odricanje od navoda industrije da su ove nove tehnike sigurnije od GMO-a "starog stila" i stoga ih ne treba procjenjivati. Ovo je čista pobjeda načela predostrožnosti i protiv pokušaja korporacija da zaobiđu zakonodavstvo EU-a po pitanju GMO-a. Europski sud pravde povukao je liniju točno tamo gdje su je htjeli zakonodavci EU-a 2001. godine kada su glasovali o GMO direktivi.

Ovo je samo početak rada

Sada kada je pravni status ovih tehnika jasan, Komisija mora pokrenuti najkritičniji dio svog rada: osigurati da postoje tehnički alati potrebni da države članice i EU provedu presudu Europskog suda pravde. Doista, procjena koju EF-

SA koristi za transgenezu mogla bi biti neprikladna za ove GMO 2.0 slučajeve: treba li ju poboljšati kako bi se uzeo u obzir novi skup rizika povezanih s tehnikama za uređivanje gena? Postoji hitna potreba procjene situacije od strane EFSA-e, Europskog znanstveno savjetodavnog mehanizma (SAM) ili, zašto ne, od strane ekspertnog odbora. To bi moglo zahtijevati i odgovarajući program istraživanja sličan programu GMO procjene rizika i komunikacije dokaza (GRACE). Sljedivost je također veliki problem – ona je tehnički moguća, suprotno onome što je industrija u više navrata reklamirala posljednjih deset godina, ali alati trebaju biti postavljeni na svoje mjesto. To će zahtijevati rad stručnjaka koji mora započeti što je prije moguće. Dok se ovi zadatci ne dovrše, jasno je da nijedan od proizvoda koji proizlazi iz ove nove tehnike ne smije biti dopušten na teritoriju EU-a, bilo u poljima, hrani ili hrani za životinje.

Vrijeme je da napustimo tehnike uređivanja gena i konačno počnemo ulagati u istinske inovacije

Po potrebi, kao što su ovi preliminarni radovi, Zeleni/ESS ne mogu biti sretni što ih EU pokreće jer će ponovno oduzeti vrijeme i novac koje bi se bolje upotrijebilo u neke druge svrhe. GMO, bilo stari ili novi, opasni su za okoliš i ni na koji način ne služe javnim interesima. Patenti samo pružaju još jedan način za velike multinacionalne tvrtke kao što su Syngenta /Chem China, Corteva (ex Dow/Dupont) ili nova čudovišna tvrtka koju tvore Bayer i Monsanto kako bi privatizirali izvor hrane: ne samo sjemenke nego i životinje. GMO-i su danas beskorisni kao što su bili i u 90-im godinama. Oni su

još uvijek dizajnirani za stvaranje biljnih herbicida kako bi agroindustrija prodavala svoje kemijske proizvode i povlačila poljoprivrednike u dug i ovisnost o novim digitalnim poljoprivrednim tehnologijama nadziranim putem dronova. Drugim riječima, novi biotehnološki val ponovo će ojačati korporativnu moć upravljanja našim sustavima hrane. Inovacije koje zagovaraju Zeleni/ESS su revizija reorganizacije sustava distribucije hrane (posebice kroz plan EU-a za proizvodnju dovoljne količine proteinskih usjeva), širenje organske poljoprivrede, održavanje participativnog uzgoja lokalno prilagođenih sorti i povezivanje starih sorti s modernim znanjem o ekosustavima. Radi se o uzgoju koji poštuje potrebe životinja i agroekologiju u cjelini. Zeleni/ESS smatraju da

trebamo brojne, dobro plaćene, samostalne poljoprivrednike. Europska unija mora raditi na Zajedničkoj poljoprivrednoj politici (ZPP) koja bi zapravo podržala ove ciljeve, suprotno izuzetno razočaravajućem nacrtu koji je trenutno na stolu. Potrebno je da znanstvenici istraže kako ove prakse učiniti ne samo mogućima (one to već jesu, što svaki dan dokazuju poljoprivrednici koji se bave organskim uzgojem), nego i da najbolje odgovaraju situaciji u EU i novim izazovima kao što su klimatske promjene. Izumi zaista pomažu čitavom društvu kad ne pretvaraju svako živo biće u potencijalnu robu u interesu samo nekolicine privatnih tvrtki: "Ne možemo riješiti naše probleme s istim načinom razmišljanja koji je stvorio te probleme".

Zastupnici Zelenih/ESS-a pred Europskim sudom suprotstavljaju se Monsanto, Cheminovoj i EFSA-i

Pred Europskim sudom (ECJ) 13. rujna održalo se javno saslušanje vezano za slučaj koji su pokrenuli četiri zastupnika Zelenih/ESS-a protiv Europske agencije za sigurnost hrane (EFSA) zbog odbijanja zahtjeva o (javnoj) objavi studija o utjecaju glifosata na ljudsko zdravlje. EFSA se pred sudom našla zajedno s Monsanto i Cheminovom. Jedan od glavnih problema sa sustavom odobravanja je taj da uopće ne postoji sukob interesa u činjenici da su one kompanije, kojima je glavni interes prodaja svojih proizvoda, ujedno i tijela koja provode znanstvene studije koje će dokazati da su njihovi proizvodi sigurni. Ukoliko navedene studije nisu nikada objavljene, ili na bilo koji drugi način predložene javnosti, ni na jedan

način ne možemo biti sigurni da je znanstvena strana tih studija ispravna. To je ukratko cijela priča "Zeleni protiv Monsanto i Cheminove" sudskog slučaja. Javnost je bila šokirana objavljenim dokumentima sada poznatima pod nazivom #MonsantoPapers. Otkriće navedenih dokumenata je pokazalo kako je Monsanto pokušao manipulirati raznim faktorima provedene studije kako bi doveo do odobravanja svog proizvoda, uključujući i pisanje "izmišljenih priča", a potom uvjeravanje akademika kako bi potpisali na njih svoja imena pod autorstvo. Klub zastupnika Zelenih/ESS-a u Europskom parlamentu smatra kako bi znanstvene studije koje se koriste za procjenu učinka pesticida trebale uvijek biti javne kao stvar

principa. No, EFSA, Monsanto i Cheminova se očito s tim ne slažu. Oni tvrde da bi komercijalni interesi kompanija bili narušeni ukoliko bi se takve studije objavljivale; dodatno tvrde da nema tog javnog interesa koji bi mogao nadjačati tu štetu – ukratko, njihovo je mišljenje i tvrdnja da su komercijalni interesi važniji od prava javnosti da zna o (zdravstvenim) utjecajima glifosata. Također tvrde da se studije o glifosatu ne mogu klasificirati kao "emisije u okoliš", jer je doza korištena u studijama "nerealna". Ovaj argument koriste jer bi ih međunarodno i europsko pravo o pristupu na informacije o okolišu prisilile na objavu studije, čak i nauštrb komercijalnog interesa. Smatramo da je glifosat po svojoj prirodi emisija u okoliš.

Europska građanska inicijativa: KRAJ KAVEZNOM DOBU

Konferencija *European Citizens Initiative: End the cage age*, u organizaciji Eleonore Evi (MEP) i *Compassion in world farming*, uz podršku MEP *Cage-free* podgrupe *Intergroup on Animal Welfare*, posvećena je građanskoj inicijativi koja se bori za zabranu uzgoja životinja u kavezima.

Ciljevi intenzivnog uzgoja usmjereni su na što veću proizvodnju mesa, jaja i mlijeka, kao i na što brži rast životinja i što brojniji pomladak te na što veću ekonomsku dobit. U takvim uzgojima na brojne se načine zanemaruju fiziološke potrebe životinja te se narušava njihova dobrobit. U intenzivnom uzgoju drži se veliki broj jedinki na relativno maloj površini u zatvorenim mehaniziranim nastambama u kojima potpuno ovise o čovjekovoj brizi.

U Europskoj uniji više od 300 milijuna životinja čitav svoj život, ili većinu njega, provodi u kavezima. Kavezni način držanja onemogućuje životinjama ispoljavanje vrsti karakterističnog ponašanja, što

je jedna od pet sastavnica koncepta dobrobiti životinja.

Konferencija je okupila veliki broj sudionika iz različitih domena koji se na različite načine i putem različitih područja profesionalnog i javnog djelovanja bave pitanjima dobrobiti životinja. Okupljeni su raspravljali o zabrani kaveznog uzgoja kokoši, zečeva, svinja, prepelica te pataka i gusaka. Brojni govornici istaknuli su kako je vrijeme za moderan stil uzgoja kojim će se zaustaviti kavezni uzgoj.

Konferencija je otvorena kratkim filmom pod naslovom *Pridruži se pokretu* kako bi se napustio kavezni uzgoj.

Uslijedilo je izlaganje predstavnika organizacije *Compassion*

in *World Farming* koji je okupljene upoznao s djelatnošću same organizacije. Glavni cilj organizacije je jačanje zakonodavstva i provođenja zakona o dobrobiti životinja na farmama. Nadalje, organizaciji je cilj spriječiti kavezni uzgoj životinja, prekomjerno korištenje antibiotika na farmama, transport životinja u neodgovarajućim uvjetima, izvoz živih životinja izvan Europe te okrutnost u klaonicama, kao i druge oblike okrutnosti prema životinjama. Predstavnik organizacije istaknuo je kako držanje životinja u kavezima ne samo da je okrutno, već smanjuje proizvodnju i negativno djeluje na okoliš te je vrijeme podvući crtu i biti generacija koja će učiniti promjenu.

Predstavnica odbora građana istaknula je kako kavezi uzrokuju bol, patnju i strah kod životinja i nije im mjesto u Europskoj uniji. Pozvala je da danas, zajedno, kao stanovništvo Europske unije kažemo ne kaveznom uzgoju životinja.

Zamjenica predstavnika odbora građana ukazala je da Europska unija ima najviše standarde za uzgoj životinja, ali i dalje dopušta kavezni uzgoj. Simbolično je istaknula kako se ova konferencija posvećena onima koji nemaju glasa, a osjećaju bol, patnju i strah zbog držanja u kavezima održava u kući ljudi koji predstavljaju stanovništvo Europske unije.

Na konferenciji su se mogla čuti i mišljenja zastupnika Europskog parlamenta koji podržavaju Europsku inicijativu građana. Mnogi od njih istaknuli su potrebu za ujedinjenjem kako bi kavezni uzgoj postao dio prošlosti u Europskoj uniji. Naglasili su da je potrebno govoriti i o pravima životinja, ali i dužnostima ljudi zbog toga što je naša dužnost odnositi se prema životinjama s poštovanjem.

U trećem dijelu konferencije govorilo se o budućnosti uzgoja, poslovanju s hranom i europskoj demokraciji.

Suosnivač farme Kipster upoznao je okupljene s principom rada farme. U samom središtu farme nalaze se kokoši nesilice čije su potrebe i instinkti zadovoljeni. Kipster je prva farma na kojoj se proi-

zvode „CO2 neutralna” jaja. Ovo je primjer farme na kojoj je dokazano da je dobrobit životinja realna opcija u kombinaciji sa zaštitom okoliša i ekonomskom izvedivošću.

Voditelj održivosti trgovačkog lanca LIDL u Belgiji ukazao je na to kako je točka o dobrobiti jedna od najvažnijih točaka u njihovoj strategiji. LIDL u Belgiji u svojoj ponudi ima samo jaja od kokoši koje ne potječu iz kaveznog uzgoja, a orijentira se i na proizvode drugih životinjskih vrsta koji potječu s farmi na kojima se poštuje dobrobit životinja.

Na kraju trećeg dijela konferencije koordinator ECI kampanje istaknuo je kako je ova tema odgovornost i interes svih europskih institucija. Nakon toga su uslijedila pitanja sudio-

nika, a brojni od njih zamolili su za riječ samo kako bi iznijeli svoje pozitivne stavove o ovoj inicijativi.

Zaključak je kako se i stručnjaci i javnost slažu da je kavezni uzgoj okrutan, zastario te uzrokuje patnju životinja. Kavezni uzgoj trebao bi postati metoda prošlosti na svim farmama diljem Europe.

Konferencija je zatvorena otvaranjem izložbe pod naslovom End the cage age koja je posjetitelje upoznala s ključnim činjenicama o kaveznom uzgoju životinja diljem Europske unije. Izložba je ostavila snažan utisak na posjetitelje zbog simboličnog prolaza kroz kaveze do slobode.

Tekst: **Ivana Sabolek**

VIJESTI IZ EUROPSKOG PARLAMENTA

RASPRAVA S GRČKIM PREMIJEROM O BUDUĆNOSTI EUROPE

Europski parlament nastavlja svoju seriju rasprava o budućnosti Europe s grčkim premijerom, Alexisom Tsiprasom. U svom govoru se Tsipras referirao na nadolazeće europske izbore kao na EU bitku protiv političkih snaga koji žele uništiti Uniju, stoga je pozvao progresivne snage na formiranje većeg saveza. Također je čvrsto branio način na koji je Grčka izašla iz programa spašavanja što je podrazumijevalo mjere štednje u zemlji koja je pogođena krizom. U ime Kluba zastupnika Zelenih/ESS-a, Ska Keller je izjavila: "U Grčkoj je Europa prekršila jedno od svojih temeljnih obećanja – osigurati prosperitet svojim građanima. Umjesto toga, Europa im je donijela siromaštvo. Europa nije pronašla rješenje temeljeno na solidarnosti. Stoga naša lekcija iz ovog slučaja treba biti potreba za konačnim stvaranjem socijalne unije." Osim naglašavanja potrebe o potrebi stvarne uspostave socijalne Europe sa svim obavezujućim ciljevima i zakonskim instrumentima, Ska Keller je također inzistirala na hitnoj ekološkoj tranziciji. Naglasila je također ulogu koju je grčki narod odigrao u prihvaćanju migranata te je također čestitala Tsiprasu na uspjehu postignutog dogovora između Grčke i Makedonije.

SUSTAVI AUTONOMNOG ORUŽJA

Zastupnici su velikom većinom usvojili rezoluciju koja poziva na pravno obvezujuću međunarodnu zabranu sustava autonomnog oružja. Tehnološki razvoj smrtonosnih sustava autonomnog oružja (odnosno, takozvanih robot-ubojica) se vrlo brzo razvija, a vlade i parlamenti imaju odgovornost dogovoriti se o međunarodnim propisima za ovu vrstu oružja. Klub zastupnika Zelenih/ESS-a je inicirao raspravu i rezoluciju po ovo pitanju iznimno važnom za našu zajedničku budućnost. Glasnogovornica Kluba zastupnika Zelenih/ESS-a za sigurnosnu politiku, Bodil Valero, je komentirala: "Sustavi autonomnog oružja moraju biti međunarodno zabranjeni. Moć odlučivanja o životu i smrti ne smije nikada biti uzeta iz ruku čovjeka te predana u ruke strojeva." Tekst usvojen velikom većinom je zasnovan na našim idejama te poziva visoku predstavnicu Mogherini i države članice na što skorije donošenje zajedničke pozicije kako bismo zajedno mogli predstavljati jedan glas na međunarodnoj razini, te djelovati prema cilju međunarodne zabrane robot-ubojica. Usvojeni tekst naglašava kako se novac iz budućeg Europskog fonda za obranu neće izdvajati za istraživanje i razvoj robot-ubojica.

VLADAVINA PRAVA U MAĐARSKOJ

Po prvi puta u svojoj povijesti, Europski parlament je glasovao o rezoluciji koja poziva na sankcije protiv jedne države članice, u o-

Zeleni | ESS
u Europskom parlamentu

vom slučaju Mađarske. Rasprava se odvijala u prisutnosti Vijeća te samog premijera Mađarske, Viktora Orbána. Zastupnici Europskog parlamenta su bez presedana glasovali za pokretanje postupka protiv mađarske vlade zbog kršenja europskih vrijednosti po pitanju vladavine prava (Članak 7 Ugovora Europske unije). Rezolucija izjaviteljice LIBE odbora Judith Sargentini je podržana od više od dvije trećine zastupnika. Kao sljedeći korak, izvješće će biti raspravljano od strane država članica i Vijeća. "Orbanova vlada je djelovala protiv europskih vrijednosti utišavajući neovisne medije, smjenjujući kritičke suce i stavljajući uzde na djelovanje akademske zajednice. Mađarski narod zaslužuje bolje, zaslužuju slobodu govora, nediskriminaciju, toleranciju, pravdu i jednakost, sve ono šta je sadržano u europskim ugovorima. Ovo je povijesni rezultat za mađarske građane, ali i za europske jer pokazuje da je Europski parlament izglasao velikom većinom stati uz vrijednosti koje najviše cijeni", rekla je Judith Sargentini nakon glasovanja.

JEZIČNA JEDNAKOST U DIGITALNOM DOBU

Europski parlament je jasno podržao izvješće (592 glasova za, 45 protiv, 44 suzdržana) zastupnice

Kluba zastupnika Zelenih/ESS-a, Jill Evans, koje poziva na djelovanje na EU razini u svrhu premošćavanja problema podjele jezika u digitalnom svijetu. Izvješće razmatra upotrebu jezika u digitalnoj tehnologiji i donosi niz preporuka za djelovanje Europske komisije. Iako Komisija priznaje da jedinstveno digitalno tržište mora biti višezjezično, nije predložena sveobuhvatna EU politika za rješavanje problema digitalnih jezičnih barijera. Jezične tehnologije su postale od centralne važnosti za našu svakodnevicu, ali većina te tehnologije je dostupna samo na nekim jezicima. EU ulaže jako malo u jezične tehnologije u usporedbi sa SAD-om i Azijom i zbog toga zaostaje za njima. Izvješće poziva EU na poboljšanje institucionalnih okvira za politiku jezičnih tehnologija; na stvaranje nove istraživačke politike za povećanje upotrebe jezične tehnologije u Europi; upotrebu obrazovne politike kako bi osigurala budućnost jezične jednakosti u digitalnom dobu; povećanje potpore privatnim tvrtkama i javnim tijelima kako bi se bolje iskoristila jezična tehnologija.

STANJE UNIJE

Posljednji godišnji govor o stanju Unije predsjednika EK Jean Claude Junckera je govorio o mnogim problemima, uključujući vladavinu prava, Brexit, granična pitanja, Grčku, Europske izbore 2019, Spitzenkandidate, digitalni porez, trgovinski sporazum EU-Afrika. Ska Keller, predsjednica kluba zastupnika Zelenih/ESS-a je reagirala na govor predsjednika Junckera ističući kako su nacionalizam i rasi-

zam unutarnji neprijatelji Europe, ali i manje očiti, poput "donositelji odluka odbijaju donijeti odluke ili žele zadržati status quo političkih stranaka i vlada, te koriste EU kao žrtvenog jarca te se udaljavaju od demokracije i građanske slobode". U svojem govoru je istaknula da bi povećanje kvalitete života za sve trebalo biti glavni cilj politike te biti suština političkog djelovanja. Također je istaknula potrebu za zajedničkim minimalnim socijalnim standardima u Europi te za okvirnom direktivom o odgovarajućim shemama minimalnog dohotka; pozvala je na akciju glede klimatskih promjena te što bržu tranziciju ka obnovljivim izvorima energije, odnosno ukidanje ugljena. Naposljetku, referirajući se na situaciju u državama članicama u kojima su suci otpušteni, korupcija legalizirana, novine ugašene, a civilno društvo tretirano kao kriminalci, potvrdila je kako Europa mora biti prvak demokracije i vladavine prava za sve svoje građane, te kako politički predstavnici i donositelji odluka moraju preuzeti svoju odgovornost. "Ukoliko Europa izgubi po pitanju demokracije, izgubit će sebe", zaključila je.

AUTORSKO PRAVO NA DIGITALNOM TRŽIŠTU

Europski parlament je odlučio prije ljeta razmotriti svoju poziciju o planu reforme zaštite autorskih prava, uključujući filtere za učitavanje sadržaja i "porez na link", usprkos brojnim protestima. Preko 200 pojedinačnih prijedloga za izmjene je podneseno i dostavljeno na plenarno glasovanje. Parlament je usvojio izvješće (438 za,

226 protiv, 39 suzdržano) te pregovarački mandate za reformu autorskih prava. Za Klub zastupnika Zelenih/ESS-a ovakav ishod je razočaravajuće te su promjene tek kozmetičke prirode. Europski parlament će sada ući u pregovore s Vijećem i Komisijom sa slabom pozicijom. Položaj Europskog parlamenta o filtrima za prijenos (članak 13.) i novog prava za izdavače tiska (članak 11.) je osobito kontroverzan i ne odražava većinski položaj unutar Kluba zastupnika Zelenih/ESS-a.

DVOSTRUKA KVALITETA PROIZVODA

Zastupnici su velikom većinom usvojili rezoluciju koja poziva na završetak prakse proizvodnje istih proizvoda različitih kvaliteta za različite dijelove Europe bez uvjeta da su proizvođači jasno informirani o toj razlici. Klub zastupnika Zelenih/ESS-a drži takve razlike u kvaliteti istih proizvoda neprihvatljivima. Nakon što je otkriveno kako se proizvodi iste marke prodaju diljem Europe pod različitim kvalitetama, Europski parlament je izglasao izvješće koje osuđuje takve prakse. Ono poziva na mjere na EU razini koje će navedenu praksu privesti kraju. Amandman Zelenih koji poziva da takve prakse budu uključene na "crnu listu" Direktive nepoštenih trgovinskih praksi – prakse koje su zabranjene u svim okolnostima, je usvojen. Igor Šoltes, član Odbora za unutarnje tržište i zaštitu potrošača je komentirao kako navedena praksa nije nepoštena samo glede potrošača na jedinstvenom tržištu, već je loša za ljudsko zdravlje, a još više za povjerenje potrošača.

**Cage farming
is a cruel old story.
Help us change it.**

Sign now

**Cage farming
is a nightmare
that we can end.**

